

Josep Cugat Ginovart i l'EMD de Bitem

Fa pocs dies escrivia, encara consternat, unes paraules en memòria de l'amiga i companya Anna Algueró. Avui, amb la mateixa tristesa i desolació, ho faig, en record de l'amic i company Josep Cugat Guinovart, que el passat dilluns, i després d'un llarga malaltia, ens ha deixat.

Vaig conèixer Josep a l'abril del 1999, i vam congeniar molt ràpidament. Josep era professor i director del col·legi de Bitem i de la ZER Riu Avall. Al 2011, va ser responsable de planificació escolar dels Serveis Territorials d'Ensenyament a les Terres de l'Ebre, sent director Toni Martí. L'ensenyament va ser la seva professió i la seva vocació, però també era, per afició i vocació, pagès i bon coneixedor de la terra i els seus conreus. Però si alguna característica distingia Josep, era la seva estima i el seu compromís amb el seu poble, Bitem. Durant aquells primers anys, de la seva mà, vaig conèixer i estimar molt més Bitem i la seva gent. A l'any 2003, quan vaig ser alcaldable a Tortosa, no vaig tenir cap dubte que Josep havia de ser el nostre referent a Bitem, i així li vaig proposar a finals del 2002. Josep va acceptar, amb l'única condició que havíem de tenir el compromís ferm de constituir l'EMD (Entitat Municipal Descentralitzada) a Bitem, per tal que el poble, tal com havia fet anys abans Jesús de la mà de Pere Panisello, pogués tenir més autonomia de gestió, un pressupost propi i elegir democràticament el seu alcalde. Recordo, la mateixa setmana, la conversa amb Jo-

an Sanahuja en termes molt semblants respecte de Campredó. Després vaig saber que cap dels dos tenia dubte del nostre compromís al respecte, però volien explicitar-ho clarament.

A les eleccions del 2003, no vàrem guanyar. Josep es va incorporar com el nostre representant al Consell Assessor del Bitem, i malgrat que vam intentar empènyer per impulsar l'EMD des de l'oposició (ell, al Consell; i nosaltres, a l'Ajuntament), no va ser possible. Al 2007, amb les noves eleccions municipals, quan ja teníem la confiança d'assolir un bon resultat, Josep va a tornar a ser el nostre candidat a Bitem. En aquesta ocasió, convençuts que podríem guanyar i constituir l'EMD a Bitem (també, a Campredó), no sols vam presentar un candidat, sinó tot un equip per governar la futura EMD. En aquest equip ja es va incorporar també l'actual alcaldessa presidenta de l'EMD Lourdes Domènech. El 27 de maig del 2007, vàrem assolir una ampla victòria, tant al conjunt de Tortosa com a Bitem. El 16 de juny, es va constituir la nova corporació municipal, de la qual vaig ser elegit alcalde. El 18 de juny d'aquell any vaig nomenar Josep Cugat alcalde pedani de Bitem, i als pocs dies es va constituir, sota la presidència de Pere Panisello, el Consell Assessor de Bitem, en què Josep va manifestar clarament, i jo mateix vaig ratificar, la voluntat de ficar-nos a treballar de forma immediata per constituir l'EMD. Vull fer un incís per deixar constància, que des del juny del 2007, vaig tenir la im-

mena sort de compartir la tasca de govern de Tortosa amb un equip d'alcaldes dels pobles del municipi de luxe. A Jesús, el gran referent per a tots nosaltres, Pere Panisello; a Campredó, Joan Sanahuja; als Reguers, Esther Vidal; a Vinallop, Josep Audi; i a Bitem, Josep Cugat. Tots vam compartir projecte i una gran amistat. I amb tot el respecte, complicat i estima pels alcaldes i alcaldesses posteriors, per a mi aquest equip humà i polític fou irreplicable.

D'acord amb els nostres compromisos, el 27 de gener del 2008 van constituir la comissió mixta per a la constitució de l'EMD de Bitem, amb representació de totes les formacions polítiques de l'Ajuntament i del tot el Consell Assessor del poble, entre les quals, vull recordar, hi havia les actuals alcaldesses de Tortosa Meritxell Roigé, i de Bitem, Lourdes Domènech. Després de moltes reunions, el 3 de setembre del 2009 la comissió mixta, per unanimitat, vam aprovar la constitució de l'EMD, el conveni regulador i el sistema de finançament. Aquest acord, el 30 de setembre, és ratificat pel ple de l'Ajuntament de Tortosa. El 15 de novembre del 2009, vam celebrar la consulta preceptiva per tal que el poble aprovés, o no, la constitució de l'EMD. Recordo que durant les tres setmanes abans, Josep i el seu equip van anar personalment casa per casa per tot el poble, per explicar la bondat i les virtuts del l'EMD. Jo, quan podia, els acompanyava; i recordo com amb gran convenciment i

passió Josep explicava als seus veïns la conveniència i el funcionament de l'EMD, que alguns desconeixien absolutament. Ell personalment i l'equip, van fer una gran tasca, que es va veure reflectida en un gran resultat a la consulta: una important participació, del 55,21 %, i el 92,36 % de vots afirmatius. Amb aquest tràmit, es va completar l'expedient, que vam enviar a la Generalitat de Catalunya, que va resoldre definitivament l'any següent. Finalment, el 11 de febrer del 2011, a les 18 hores, al Casal, ple de gom a gom i amb presència de la vicepresidenta del Govern, l'honorable Joana Ortega, es va constituir l'EMD de Bitem, i Josep Cugat va ser escollit primer alcalde president de l'EMD de Bitem. Pocs mesos després, a les eleccions municipals del 22 de maig del 2011, el poble de Bitem vota per primera vegada per elegir directament i democràticament el seu alcalde. Josep Cugat és elegit amb un gran suport, del 56,35 %, fet que va suposar un reconeixement explícit a la seva determinació, treball i implicació per assolir l'EMD per Bitem. Posteriorment, al maig del 2015 Josep és reelegit, per una àmplia majoria, com a alcalde president de l'EMD de Bitem. Al febrer del 2018, quan jo mateix renunciava a l'Alcaldia i a l'acta de regidor, tinc l'honor que Josep em substitueixi com a regidor de l'Ajuntament de Tortosa.

Josep ha estat 12 anys alcalde de Bitem. Durant aquests anys han estat moltes les actuacions que ha impulsat

Ferran Bel i Accensi
alcalde de Tortosa 2007-18

o realitzat, com la creació de la Fira de la Clementina, la urbanització i renovació dels carrers i camins del poble, la construcció dels vestidors a la zona esportiva, el casal al barri de Santa Rosa, l'ampliació i millora de la carretera Tortosa-Bitem, quan Pere Panisello era vicepresident de la Diputació, l'adquisició del Mas del Bisbe i moltes d'altres més. Però, sense cap dubte, Josep sempre serà recordat com el màxim impulsor i artífex de l'EMD al poble de Bitem, i com el primer alcalde president electe. El nom de Josep Cugat estarà, per sempre, vinculat a l'EMD de Bitem.

Al llarg de la seva vida, m'atreïria a dir que Josep ha tingut tres grans passions: la seva professió com a docent; la seva família, amb la seva esposa Montse Querol, sempre un puntal per a ell, la seva filla Montse, i els seus nets Marta i Jordi, les ninetes dels seus ulls; i el seu poble, Bitem. Els seus exalumnes i companys el trobaran a faltar. La seva família, no cal ni dir-ho, els que més. Però estic segur que tots els veïns i veïnes de Bitem també trobaran a faltar Josep. Tots ells, també els teus amics i companys, et trobarem a faltar, però sempre estaràs en la nostra memòria.